

2010/2.DÖNEM

A-B-C GRUBU SINAVI SORU VE CEVAPLARI

B GRUBU

12 Haziran 2010 Cumartesi

SORULAR

SORU-1: 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na göre, **meslekle ilgili konularda çalıştırılmayacak olanları** belirtiniz.

SORU-2: Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre, **çalışanlar listesine yeniden yazılmayı açıklayınız.**

SORU-3: 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre, **analık halini** tanımlayınız.

SORU-4: İş Kanunu'na göre, **deneme süreli iş sözleşmesini** tanımlayınız.

SORU-5: Gelir Vergisi Kanunu'na göre, **serbest meslek erbabını** tanımlayınız.

SORU-6: Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre, **teslim sayılan halleri** anlatınız.

SORU-7: Vergi Usul Kanunu'na göre **mükellefi** tanımlayınız.

SORU-8: İşletmede üretim döneminde X mamulü için kullanılan direkt ilk madde ve malzemeye ilişkin hareketler, tarih sırasıyla, aşağıdaki gibidir:

	Miktar	Birim Fiyat
Dönem Başı Stok	800 m.	100 TL./m
Satın Alınan	640 m.	110 TL./m
Üretime Gönderilen	1 200 m.	
Satın Alınan	560 m.	120 TL./m
Üretime Gönderilen	600 m.	

Stok değerlemede **hareketli ağırlıklı ortalama maliyet yöntemini** kullanan işletmede X mamulü için katlanılan **direkt ilk madde ve malzeme gideri** tutarını hesaplayınız.

SORU-9: Aşağıdaki verilerden yararlanarak ve **oran analizini** kullanarak, işletmenin **likidite ve verimlilik durumu** hakkında bilgi veriniz.

Hazır değerler	75 000 TL.	Dönen varlıklar toplamı	750 000 TL.
Ticari alacaklar	75 000 TL.	Kısa vadeli yabancı kaynaklar	300 000 TL.
Ticari mallar	600 000 TL.	Net satışlar	1 200 000 TL.

SORU-10: Aşağıdaki işlemlere ilişkin günlük defter kayıtlarını Tekdüzen Muhasebe Sistemi'ne göre ve 7/A seçeneğini kullanarak yapınız. (KDV oranı %10 olarak uygulanacaktır)

- İşletme, vadesi gelen 450 TL.lik satıcı borcunu keşide ettiği aynı tutardaki bir çek ile karşılamıştır.
  - İşletme, peşin bedelle 400 TL. + KDV tutarında kırtasiye malzemesi satın almıştır. Pazarlama bölümünü ilgilendiren bu işlem, yapılma anında bir gider hesabında muhasebeleştirilmiştir.
  - İşletme, 400 TL.si ve KDV.si peşin, 1 600 TL.si ciro edilen bir senet karşılığında ve geriye kalanı da kredili olmak üzere 3 400 TL. + KDV tutarında mal satmıştır. Satılan malların alış maliyeti 2 000 TL.dir. İşletme tarafından peşin olarak ödenen taşıma giderleri 150 TL. + KDV tutarındadır.
  - İşletme, 750 TL.lik hisse senedi satın almış, ilgili tutarla birlikte 30 TL.lik komisyon gideri banka aracılığıyla ödenmiştir.
  - Pazarlama bölümünde çalışan personel için 800 TL. tutarında ücret tahakkuk ettirilmiştir. Bu ücrete ilişkin vergi kesintileri toplamı 160 TL., sosyal güvenlik primi işçi payı 120 TL. ve işveren payı 150 TL.dir.
  - İşletme, 2 000 TL.lik sermaye payı ve %30'luk sermaye oranıyla Y. İşletmesi'ne ortak olmuş, ödeme için bankaya ödeme emri vermiştir.
  - Alacak senetlerinin 500 TL.lik kısmı, vadesinden önce nakit olarak tahsil edilmiştir. Bu işlem nedeniyle ilgili işletmeye 50 TL.lik iskonto yapılmıştır.
- Kırtasiye malzemesinin 130 TL.lik kısmı ile sigorta giderlerinin tamamı döneme aittir.

CEVAPLAR

CEVAP 1: Meslek mensupları, kişisel veya ortak bürolarında mesleği yapmaları yasaklananları çalıştıramayacakları gibi, bunlarla her ne şekilde olursa olsun meslekleri ile ilgili işbirliği yapamazlar. **3568 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Madde: 13)**

CEVAP 2: Çalışanlar listesinden silinmeyi gerektiren hallerin sona erdiğini ispat eden meslek mensubu, bu listeye yeniden yazılmaya hak kazanır. **(Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde: 37)**

CEVAP 3: Analık Hali

Sigortalı kadının veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan eşinin, kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık alan kadının ya da gelir veya aylık alan erkeğin sigortalı olmayan eşinin gebeliğinin başladığı tarihten itibaren doğumdan sonraki ilk sekiz haftalık, çoğul gebelik halinde ise ilk on haftalık süreye kadar olan gebelik ve analık haliyle ilgili rahatsızlık ve özürüllük halleri analık hali kabul edilir. **(Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Madde: 15)**

CEVAP 4: Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda, bunun süresi en çok iki ay olabilir. Ancak deneme süresi toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabilir.

Deneme süresi içinde taraflar iş sözleşmesini bildirim süresine gerek olmaksızın ve tazminatsız feshedebilir. İşçinin çalıştığı günler için ücret ve diğer hakları saklıdır. **(İş Kanunu Madde: 15)**

CEVAP 5: Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, sebest meslek erbabıdır. **(Gelir Vergisi Kanunu Madde: 66)**

CEVAP 6: Aşağıdaki haller teslim sayılır:

a. Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b. Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfı,

c. Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri. **(Katma Değer Vergisi Kanunu Madde: 3)**

CEVAP 7: Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüb eden gerçek veya tüzel kişidir. **(Vergi Usul Kanunu Madde: 8)**

CEVAP 8:

$$\text{Hareketli Ağırlıklı Ortalama Maliyet} = \frac{(800 \times 100) + (640 \times 110)}{800 + 640} = 104,44 \text{ TL/m}$$

Üretime Gönderilen Miktar		Birim Maliyet		Tutar
1.200	x	104,44	=	125.333,33 TL.

$$\text{Hareketli Ağırlıklı Ortalama Maliyet} = \frac{(240 \times 104,44) + (560 \times 120)}{240 + 560} = 115,33 \text{ TL/m}$$

Üretime Gönderilen Miktar		Birim Maliyet		Tutar
600	x	115,33	=	69.199,25 TL.

$$\text{Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri} = 125.333,33 + 69.199,25 = 194.532,58 \text{ TL.}$$

CEVAP 9:

$$\begin{aligned} \text{Cari Oran} &= \text{Dönen Varlıklar} / \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} \\ &= 750.000 / 300.000 = 2,5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Likidite Oranı} &= (\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}) / \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} \\ &= (750.000 - 600.000) / 300.000 = 0,50 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Hazır Değerler Oranı} &= \text{Hazır Değerler} / \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} \\ &= 75.000 / 300.000 = 0,25 \end{aligned}$$

Cari oran yeterli görünmekle birlikte, stokların satılamaması durumunda borç ödemedeki sorunlarla karşılaşılabilir. İşlem güdüsüyle tutulan nakit, kısa vadede ödenecek borçları karşılama açısından yeterlidir.

Cevap 10:

		Borç	Alacak
a	320 SATICILAR 103 VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	450	450
b	760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 191 İNDİRİLECEK KDV 100 KASA	400 40	440
c	100 KASA 120 ALICILAR 121 ALACAK SENETLERİ 600 YURTIÇİ SATIŞLAR 391 HESAPLANAN KDV	740 1.400 1.600	3.400 340
	621 SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ 153 TİCARİ MALLAR	2.000	2.000
	760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 191 İNDİRİLECEK KDV 100 KASA	150 15	165
d	110 HİSSE SENETLERİ 653 KOMİSYON GİDERLERİ 102 BANKALAR	750 30	780
e	<u>760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ</u> - Ücret 800 - SGK İşveren Payı 150 360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR <u>361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ</u> - SGK İşveren Payı 150 - SGK İşçi Payı 120 335 PERSONELE BORÇLAR	950	160 270 520
f	242 İŞTİRAKLER 103 VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	2.000	2.000
g	100 KASA 780 FİNANSMAN GİDERLERİ 121 ALACAK SENETLERİ	450 50	500
h	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER 760 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ	270	270